

Bestuursdienst

Afdeling Leerlingzaken
Onderwerp 'Jongeren in beeld en aan de slag':
Evaluatie Aanpak NEET-groep

Bezoekadres
Europaweg 8

Postadres
Postbus 268
9700 AG Groningen

Leden van de Raad van de gemeente Groningen
Grote Markt 1
9712 HN GRONINGEN

E-mailadres
info@ocsw.groningen.nl

Website
www.groningen.nl

Telefoon (050) 367 63 59 Bijlage(n)

Ons kenmerk OS 09.1892934

Datum 25 MEI 2009 Uw brief van

Behandeld
door Y. Mulder

Geachte dames, heren,

Eén van de speerpunten in ons collegeprogramma is dat iedereen die daarvoor de mogelijkheden bezit een startkwalificatie behaalt en wordt toegeleid naar de arbeidsmarkt. Ook in de beantwoording van het PvdA-initiatiefvoorstel 'Jongeren in beeld en aan de slag' van september 2007 hebben wij in ons preadvies aangegeven dat wij zo veel mogelijk moeten voorkomen dat jongeren tussen wal en schip raken. Tevens hebben wij aangegeven onderzoek te zullen doen naar jongeren die niet naar school gaan en niet werken en die niet allemaal in beeld zouden zijn. In dit kader hebben wij de aanpak NEET-groep laten ontwikkelen. Hierbij informeren wij u over de voortgang van de aanpak van de NEET-groep (Not in Education, Employment or Training).

De categorie jongeren die niet in beeld zijn bij de afdeling Leerlingzaken van de dienst OCSW en de ketenpartners de dienst SoZaWe en het UWV behoren tot de NEET-groep. Deze jongeren leken zonder startkwalificatie te zijn en zouden niet op een school zijn ingeschreven.

Er zijn twee bureaus ingezet om de NEET-groep in beeld te brengen en indien nodig intensieve begeleiding te bieden richting A) scholing of B) een EVC- of BBL-traject of C) werk, indien scholing of een leer/werk-traject niet binnen de mogelijkheden ligt. Bij belemmeringen van dien aard dat een startkwalificatie en/of werk niet tot de mogelijkheden behoorde (bijvoorbeeld wegens lichamelijke of psychische klachten) werd de jongere doorverwezen naar de instantie die bij de problematiek van de jongere paste. Daarnaast is er één trajectbegeleider van het RMC vrijgemaakt voor de aanpak van de NEET-groep. De bureaus en de trajectbegeleider hebben de jongeren thuis bezocht.

De uitkomst van de aanpak van de NEET-Groep laat zien dat de gemeente Groningen haar jongeren al goed in beeld heeft. Van de 17.753 jongeren die in eerste instantie niet in beeld leken te zijn is 97% alsnog in beeld gebracht doormiddel van bestandsvergelijking met de ketenpartners. De overige jongeren (461) zijn benaderd door twee bureaus en een trajectbegeleider. Van deze 461 jongeren die door hen benaderd zijn bleken 53 jongeren behoefte te hebben aan een traject richting werk en/of scholing. Ook in de vervolgaanpak bleek dat slechts 23 jongeren behoefte hadden aan een traject. Dit waren voornamelijk jongeren met een voor hen onduidelijk toekomstperspectief. Voor deze groep was intensieve begeleiding door een bureau nodig om ze te activeren. Daar waar de jongeren niet in beeld zijn in de keten, zijn zij veelal in staat zelfstandig werk en/of scholing te organiseren zo blijkt na onderzoek en begeleiding.

De succesvolle aanpak rond de NEET-groep zal worden gecontinueerd in de reguliere werkprocessen. Waar nodig zal externe expertise ingehuurd worden voor intensieve begeleiding van de jongere. Wij zullen de jongeren die niet bekend zijn in de keten ook in beeld blijven brengen en deze jongeren een traject richting scholing blijven aanbieden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Groningen.

De burgemeester

de secretaris

Jongeren in beeld en aan de slag:

Evaluatie aanpak NEET-groep (Not in Education, Employment or Training)

I.I Aanleiding

In de beantwoording van het PvdA-initiatiefvoorstel 'Jongeren in beeld en aan de slag' van september 2007 geeft het college in haar preadvies aan dat zo veel mogelijk moet worden voorkomen dat jongeren tussen wal en schip raken. In het preadvies wordt tevens aangegeven dat er onderzoek zal worden gedaan naar de jongeren die niet naar school gaan en niet werken en niet allemaal in beeld zouden zijn. In deze evaluatie worden de uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd. De goede contacten van de afdeling Leerlingzaken, bij de dienst OCSW, met de Informatie Beheer Groep, Sociale Dienst en UWV geven de afdeling een centrale plek in een dergelijk onderzoek. In dit kader heeft de afdeling Leerlingzaken de aanpak NEET-groep ontwikkeld.

I.II Omschrijving NEET-groep

Naast de jongeren die door de scholen worden gemeld en zich zelf melden bij het RMC, is er een categorie in de gemeente Groningen die niet bekend is bij de afdeling Leerlingzaken en niet bij de ketenpartners SoZaWe en UWV. Deze jongeren zonder startkwalificatie en zonder actuele schoolinschrijving lijken niet in contact te zijn geweest met de instellingen. Dit is de NEET-groep, een groep jongeren die mogelijk tussen wal en schip valt en waarnaar in aansluiting op het PvdA-initiatiefvoorstel en het preadvies van het college een onderzoek gedaan is door de afdeling Leerlingzaken.

II. Methode om de neetgroep in beeld te krijgen

Om de niet-schoolgaande jongeren in beeld te krijgen maakt de afdeling Leerlingzaken gebruik van verschillende informatiebronnen, waarbij gewerkt wordt via een filtermethode. Hierin wordt nauw samengewerkt met de ketenpartners Informatie Beheer Groep, SoZaWe en UWV. Gedurende de periode oktober 2007 tot augustus 2008 heeft de afdeling Leerlingzaken de onderstaande stappen gezet:

1. Vanwege de centrale rol van de afdeling Leerlingzaken in deze aanpak was de eerste stap het filteren van de onderwijsgegevens die de afdeling Leerlingzaken in het registratiesysteem Civision bijhoudt van alle jongeren die ingeschreven staan in de gemeente Groningen. In de periode tussen oktober 2007 en oktober 2008 stonden er 17.753 jongeren in de leeftijdscategorie 18-23 in Civision waarvan de meest recente gegevens niet bekend waren.

Vooraf de gegevens van studenten aan het hoger onderwijs zijn in het systeem van de afdeling Leerlingzaken onvolledig. In Groningen volgen ruim 48.000 studenten hoger onderwijs, waarvan een groot deel pas na de middelbare school in de stad is komen wonen. De universiteit en de hogeschool leveren vanwege privacyredenen geen gegevens aan bij de afdeling Leerlingzaken. Daarnaast registreert de afdeling Leerlingzaken alleen de schoolgegevens (van het basis, voortgezet, en middelbaar beroeps onderwijs) van de leerlingen uit de stad. Hierdoor zijn de behaalde diploma's op het voortgezet onderwijs en de inschrijving op het hoger onderwijs van studenten die het voortgezet onderwijs buiten de stad Groningen gevolgd hebben niet bekend en lijken deze studenten een voortijdig schoolverlater. Dit verklaart het grote aantal jongeren in het registratiesysteem Civision waarvan de meest recente gegevens niet bekend waren. Met het vrijkomen van de gegevens over het hoger onderwijs via de Informatie Beheer Groep heeft de afdeling Leerlingzaken haar gegevens kunnen actualiseren en verbeteren, waar dat in het verleden niet mogelijk was.

2. In de tweede stap zijn de 17.753 jongeren gescreend door de Informatie Beheer Groep. 16.005 leerlingen bleken toch een startkwalificatie te hebben of naar school te gaan.

De Informatie Beheer Groep is een landelijke organisatie. Scholen zijn verplicht op gezette tijden informatie over schoolinschrijvingen en -uitschrijvingen en diploma's aan te leveren bij de IB-Groep aan de hand waarvan de financiering van het onderwijs vervolgens wordt bepaald. Ook de universiteiten en hogescholen leveren dergelijke gegevens aan. Hierdoor is de informatie van de IB-Groep een waardevolle aanvulling op de gegevens van de afdeling

Leerlingzaken, zoals hierboven ook al aangegeven is met het voorbeeld over de studenten aan het hoger onderwijs.

3. De derde stap was een vergelijking met het bestand van het UWV, waaruit bleek dat 190 jongeren een Wajong-uitkering ontvingen.

Bij de screening is, in aansluiting op het preadvies van het college met betrekking tot het initiatiefvoorstel van de PvdA, de keuze gemaakt alleen die jongeren te benaderen die tussen wal en schip vielen en dus ook niet bekend waren bij een andere instanties. Jongeren in de Wajong krijgen begeleiding vanuit de UWV en vallen daardoor niet in deze categorie.

4. De vierde stap was een vergelijking met het bestand van Sozawe, waaruit 141 jongeren naar voren kwamen die een uitkering hadden aangevraagd.

Ook jongeren die de weg naar de Sociale Dienst hebben gevonden vallen niet in de categorie die volledig tussen wal en schip viel. Daarom heeft er ook bestandsuitwisseling plaatsgevonden met de Sociale Dienst om te bepalen welke jongeren bij hen bekend waren.

5. De laatste stap in het proces was een controle op leerlingen die bekend waren bij de afdeling Leerlingzaken, dit waren er 586.

Leerlingen die op enig moment begeleiding van de afdeling Leerlingzaken hadden ontvangen werden ook buiten de NEET-Groep gelaten. Gedurende de begeleiding bij de afdeling Leerlingzaken wordt er een afweging gemaakt waar de jongere het best op zijn plek is, waardoor zij niet in de categorie vallen waar preadvies van het college het over heeft.

In totaal resteerde een groep van 831 jongeren die onder de NEET-groep vielen. Deze jongeren zijn verder in beeld gebracht door middel van de NEET-aanpak, waarbij twee bureaus en een trajectbegeleider zijn ingezet. In de volgende paragraaf zal de aanpak toegelicht worden.

Tabel 1. Screening

actie	aantal
Civision; geen startkwalificatie en/of schoolinschrijving	17.753
Uitfilteractie IB-groep; in beeld gebracht	16.005
Uitfilteractie Wajong in; beeld gebracht	190
Uitfilteractie dienst SoZaWe; in beeld gebracht	141
Bekend bij Leerlingzaken ¹	586
Resteert als NEET-groep per 1 maart 2008	831

¹ Er bestaat een overlap tussen mensen die bekend zijn bij het RMC, mensen met een Wajonguitkering en mensen waarover we informatie hebben gekregen via de Sociale Dienst. In deze tabel zijn mensen die bij meerdere instanties bekend waren slechts eenmaal meegeteld.

III. Aanpak NEET-groep

Er zijn twee bureaus ingezet om de NEET-groep in beeld te brengen en indien nodig intensieve begeleiding te bieden richting A) scholing of B) een EVC- of BBL-traject of C) werk, indien scholing of een leer/werk-traject niet binnen de mogelijkheden ligt. Bij belemmeringen van dien aard dat een startkwalificatie en/of werk niet tot de mogelijkheden behoorde (bijvoorbeeld wegens lichamelijke of psychische klachten) moest de jongere doorverwezen worden naar de instantie die bij de problematiek van de jongere paste. Daarnaast is er één trajectbegeleider van het RMC vrijgemaakt voor de aanpak van de NEET-groep. De bureaus en de trajectbegeleider hebben de jongeren thuis bezocht.

Op 1 augustus 2008 zijn de bureaus en de trajectbegeleider daadwerkelijk gestart met de aanpak van de NEET-groep, die op 1 maart 2008 bestond uit 831 jongeren. Aan het einde van de projectperiode, 1 maart 2009, zijn er van 461 jongeren gegevens aangeleverd door de afdeling Leerlingzaken aan de bureaus en de trajectbegeleider. De overige 370 jongeren voldeden tussentijds niet meer aan de

criteria voor de NEET-Groep, omdat ze toch in het bezit bleken te zijn of zijn gekomen van een startkwalificatie, op een school stonden ingeschreven, verhuisd waren, inmiddels bekend waren bij de afdeling Leerlingzaken, in een ander traject waren gestart of niet meer tot de doelgroep behoorde vanwege hun leeftijd.

IV. Resultaten

De samenstelling van de benaderde groep was anders dan in eerste instantie verwacht. De aanpak was ingegeven vanuit de zorg dat deze jongeren tussen wal en schip vielen. De resultaten van de bureaus en de trajectbegeleider laten zien dat 233 van de 461 jongeren in het bezit bleken te zijn van een startkwalificatie (zie tabel 2). Het ging hier veelal om buitenlandse studenten die financiering ontvingen vanuit het thuisland. De gegevens van deze studenten zijn niet opgenomen in de bestanden die de afdeling Leerlingzaken van de IB-Groep ontvangt. De IB-Groep levert bestanden aan de afdeling Leerlingzaken die gebaseerd zijn op de bestanden voor de studiefinanciering. Alleen jongeren die in aanmerking komen voor studiefinanciering staan hierin vermeld. Studenten uit het buitenland die gefinancierd worden vanuit het thuisland kunnen geen aanspraak maken op studiefinanciering in Nederland.

Verder waren jongeren aan het werk en waren ze niet geïnteresseerd in het aanbod om een BBL- of EVC-traject te volgen of volgde zij reeds een leertraject via hun werkgever. Ook hebben jongeren hun adres niet goed doorgegeven bij de Gemeentelijke Basis Administratie of zijn ze verhuisd, waardoor ze niet bereikt konden worden. De categorie zorg in tabel 2 is een verzamelcategorie waarin bijvoorbeeld jongeren vallen die in detentie zitten, jongeren die zorg voor een kind hebben, jongeren die een inburgeringscursus moeten volgen en jongeren die reeds in traject zitten bij een hulpverlenende instantie.

Tabel 2. Resultaten van NEET-aanpak

Resultaat	Trajectbegeleider RMC	Bureau A	Bureau B	Totaal
Werkt	30	15	12	57
Leer/Werk	3	5	11	19
Heeft startkwalificatie	59	98	76	233
Zit op school	13	10	5	28
Verhuisd/adres onbekend	8	27	21	56
Zorg	10	10	4	24
In traject	6	10	18	34
(Nog) niet bereikt	3	4	3	10
Totaal	132	179	150	461

V. Trajecten NEET-Groep

Gezien de uitkomsten van het in beeld brengen van de NEET-Groep door de bureaus en de trajectbegeleider zijn er minder trajecten gestart dan bij aanvang van het project was afgesproken. De meerderheid van de jongeren die benaderd zijn hadden hun zaken op orde en vielen niet in de categorie die intensieve begeleiding nodig had. In totaal zijn er 34 jongeren in traject genomen. Negen van de 34 trajecten hebben geresulteerd in een plaatsing op een onderwijsinstelling. Tien trajecten liepen nog aan het einde van de de projectperiode en zullen worden afgerond door de trajectbegeleider RMC. Ook de jongeren die ondanks de vele huisbezoeken nog niet bereikt zijn zullen nogmaals benaderd worden door de trajectbegeleider RMC.

Tabel 3. Resultaten trajecten NEET (totaal 34)

Resultaat trajecten	Trajectbegeleider RMC	Bureau A	Bureau B	Totaal
Plaatsing onderwijs	2	1	6	9
Werk	1	4	2	7
Zorg	2	3	1	6
Nog niet afgerond	1	2	7	10
Leerling vertrokken	-	-	2	2

VI. Vervolg

Omdat de bureaus en de trajectbegeleider de volledige NEET-Groep hebben kunnen benaderen binnen de projectperiode is vervolgens ook de groep benaderd die zich na oktober 2008 heeft

gevestigd en een groep jongeren die in het verleden bij de afdeling Leerlingzaken in beeld zijn geweest, maar nu niet op school zitten of een startkwalificatie hebben. Er zijn 135 jongeren benaderd en 11 jongeren in traject genomen. Vijf van deze trajecten hebben tot een plaatsing naar onderwijs geleid, 3 richting een zorgtraject, één traject loopt nog bij het RMC, één jongere bleek toch niet te motiveren voor een traject en één jongere is aan het werk gegaan.

Tabel 3. Resultaten vervolg NEET

Resultaat	Trajectbegeleider RMC	Bureau A	Bureau B	Totaal
Werkt	12	11	11	34
Leer/Werk	3	-	9	12
Heeft startkwalificatie	1	8	5	14
Zit op school	2	3	6	11
Verhuisd/adres onbekend	2	2	5	9
Zorg	1	2	1	4
In traject	2	1	8	11
(Nog) niet bereikt	7	18	8	37
Niet te motiveren	-	-	3	3
Totaal	30	45	60	135

VII. Conclusie

Naar aanleiding van het PvdA-initiatiefvoorstel 'Jongeren in beeld en aan de slag' en het preadvies van het college heeft de afdeling Leerlingzaken de aanpak NEET-groep ontwikkeld. Hierbij is gebruik gemaakt van de goede contacten van de afdeling Leerlingzaken met haar ketenpartners, de Informatie Beheer Groep, de Sociale Dienst en het UWV.

De uitkomst van de aanpak van de NEET-Groep laat zien dat de gemeente Groningen haar jongeren al goed in beeld heeft. Van de 17.753 jongeren die in eerste instantie niet in beeld leken te zijn is 97% alsnog in beeld gebracht doormiddel van bestandsvergelijking. De overige jongeren (461) zijn benaderd door twee bureaus en een trajectbegeleider. Van deze 461 jongeren bleken 53 jongeren behoefte te hebben aan een traject richting werk en/of scholing. Ook in de vervolgaanpak bleek dat slechts 23 van de jongeren behoefte had aan een traject. Dit waren voornamelijk jongeren met een voor hen onduidelijk toekomstperspectief. Voor deze groep is intensieve begeleiding door een bureau nodig om ze te activeren.

Daar waar de jongeren niet in beeld zijn in de keten, zijn zij veelal in staat zelfstandig werk en/of scholing te organiseren, zo blijkt na onderzoek en begeleiding. De afdeling Leerlingzaken heeft met de NEET-aanpak laten zien dat met een goede samenwerking tussen de ketenpartners de jongeren in de stad goed in beeld te kunnen brengen. Het is van belang alle jongeren in de stad te stimuleren onderwijs te volgen totdat zij een startkwalificatie behaald hebben, omdat gevreesd wordt dat de ongekwalificeerde groep jongeren als eerste werkloos zal raken door de kredietcrisis. Om een stijging van de jeugdwerkloosheid zoveel mogelijk te voorkomen moet daarom sterk ingezet worden op preventie en bestrijding van voortijdig schoolverlaten. De afdeling Leerlingzaken zal daarom de jongeren die niet bekend zijn in de keten ook in beeld blijven brengen en deze jongeren een traject richting scholing blijven aanbieden. Hiervoor zal waar nodig externe expertise ingehuurd worden.

De screening van de NEET-groep heeft tevens aangetoond dat de Informatie Beheer Groep een goede bijdrage levert aan een sluitende registratieketen rondom voortijdig schoolverlaten. Vooral over de leerlingen aan het hoger onderwijs levert de Informatie Beheer Groep waardevolle informatie voor de afdeling Leerlingzaken. Het registratiesysteem van de afdeling Leerlingzaken, Civision, biedt daarom nu ook de mogelijkheid de bestanden met de gegevens van de Informatie Beheer Groep automatisch in te lezen, waardoor het aantal leerlingen dat onterecht als voortijdig schoolverlater geregistreerd staat, sterk is afgenomen. De NEET-aanpak laat ook zien dat de informatie over buitenlandse studenten zonder studiefinanciering op dit moment nog ontbreekt. Dit signaal is neergelegd bij de Informatie Beheer Groep en zal ook meegenomen worden naar de overleggen met het ministerie van OCW.

De aanpak van de NEET-groep laat tevens het belang zien van een persoonlijke aanpak. Hiervoor is het goed om onderscheid te kunnen maken tussen jongeren in de uitkering, jongeren met een vaste baan en de zogenaamde 'thuiszitters'. Thuiszitters zijn niet bekend bij de instellingen en hun dagbesteding is onbekend, dit zijn de jongeren die mogelijk tussen wal en schip vallen. Jongeren met

een vaste baan zijn in staat zich zelfstandig te redden, hun belang ligt bij een BBL- of EVC-traject naast hun baan om hun positie te versterken. Jongeren in de uitkering zijn in beeld en krijgen vanuit de uitkerende instantie begeleiding richting werk of scholing.

Momenteel is de afdeling Leerlingzaken in gesprek met BKWI (Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen) om de mogelijkheden te onderzoeken voor RMC-functionarissen om geautomatiseerd gegevens te kunnen raadplegen van de keten Werk en Inkomen via Suwinet-Inkijk, om de hierboven genoemde categorieën jongeren te kunnen onderscheiden. De te realiseren landelijke uitrol van deze mogelijkheid wil men onder andere beginnen in Groningen.